

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Delegatura w Lublinie
20-012 Lublin, ul. Ochotnicza 10
Tel. (0-81) 532-35-31, 532-54-48, Fax (0-81) 532-08-26
E-mail: lublin@uokik.gov.pl

Lublin, dnia 29. 12. 2008r.

RLU – 61 – 25/08/PZ/JS

DECYZJA Nr RLU - 62 /2008

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 134, poz. 939),

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko Tomaszowi Jurkowskiemu, zam. [REDAKTOR] Lublin, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą Centrum Podróży KOLIBER:

I. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów**, niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktyki stosowane przez Tomasza Jurkowskiego, zam. ul. [REDAKTOR] Lublin, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Centrum Podróży KOLIBER, polegające na stosowaniu we wzorcu umowy p.n. „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER” postanowienia wzorców umowy, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego:

pkt 7.1. o treści: *„Reklamacje dotyczące realizacji powyższej umowy powinny być zgłoszone w ciągu 14 dni od daty zakończenia imprezy w formie pisemnej”*,

i stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 8. 05. 2008r.

II. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za naruszające zbiorowe interesy konsumentów**, niezgodne z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, praktyki stosowane przez Tomasza Jurkowskiego, zam. ul. [REDAKTOR] Lublin, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Centrum Podróży KOLIBER, polegające na zamieszczeniu we wzorcu umowy p.n. „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER” postanowienia wzorców umowy, które jest sprzeczne z przepisem art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223 poz. 2268 ze zm):

pkt 3.3. o treści: „*Centrum Podróży Koliber wyłącza swą odpowiedzialność w przypadkach uzasadniających podwyższenie ceny, z zastrzeżeniem iż może ono nastąpić najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy. Wzrost ceny uzasadniają : wzrost kosztów transportu; wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych, wzrostu kursów walut itp.*”

i stwierdza się zaniechanie ich stosowania z dniem 15. 11. 2008 r.

III. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000r., Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **umarza się wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów**, w związku ze stosowaniem, przez Tomasza Jurkowskiego, zam. ul. [REDAKTOWANE] Lublin, prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Centrum Podróży KOLIBER, we wzorcu umowy p.n. „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER” postanowienia pkt 6.2. o treści: „*W przypadku rezygnacji uczestnika z przyczyn niezależnych od Organizatora, Uczestnik zobowiązany jest zwrócić organizatorowi udokumentowane koszty związane z realizacją imprezy. Koszty te zostaną wyliczone indywidualnie dla każdego klienta. Organizator informuje, że koszty te mogą kształtować się w następującej wysokości: 10% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie do 35 dni przed datą wyjazdu, 20% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 34 – 25 dniem przed datą wyjazdu, 50% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 24 – 15 dniem przed datą wyjazdu, 80% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 14 – 7 dniem przed datą wyjazdu, 90% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 6 – 1 dniem przed datą wyjazdu oraz w dniu wyjazdu (nie rozpoczęcie imprezy) a także w przypadku przerwania imprezy już realizowanej*” i pkt 6.3. o treści: „*Organizator może potrącić z wpłaconych przez Uczestnika kwot należności określone w pkt 6.2.*”, co mogło stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

UZASADNIENIE

W roku 2008 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu) przeprowadził badanie rynku usług turystycznych. W ramach prowadzonych badań Delegatura UOKiK w Lublinie poddała analizie wzorce umowne stosowane w obrocie konsumenckim przez przedsiębiorców działających na terenie jej właściwości miejscowej. W toku badania Prezes Urzędu ustalił, iż przedsiębiorca Tomasz Jurkowski, prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Centrum Podróży KOLIBER z siedzibą w Lublinie (zwana dalej Koliber) we wzorcu umownym „**Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER**”, stosuje postanowienia, których treść można uznać za tożsame z postanowieniami, które zostały wpisane do Rejestru postanowień wzorców umów uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kodeksu postępowania cywilnego (zwanego dalej Rejestrem).

Mając na uwadze te ustalenia, Postanowieniem nr 134 z dnia 16 kwietnia 2008r. wszczęte zostało - z urzędu - postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę Tomasza Jurkowskiego praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zdefiniowanej - w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) [zwaney dalej także ustawą o ochronie (...)], polegającej na stosowaniu we wzorcu umownym pn. „**Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER**”,

postanowień, które zostały wpisane do Rejestru. Postanowieniem nr 262 z dnia 27 października 2008 r. postępowanie zostało rozszerzone o zarzut stosowania we wzorcu umownym pn. „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER”, zapisu „*Centrum Podróży Koliber wyłącza swą odpowiedzialność w przypadkach uzasadniających podwyższenie ceny, z zastrzeżeniem iż może ono nastąpić najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy. Wzrost ceny uzasadniają : wzrost kosztów transportu; wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych, wzrostu kursów walut itp.*”, sprzecznego z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223 poz. 2268 ze zm),

Prezes Urzędu w poczet dowodów zaliczył materiały uzyskane od przedsiębiorcy w postępowaniu wyjaśniającym w trakcie przeprowadzonej wcześniej kontroli wzorców umownych.

Odnosząc się do zarzutów postawionych w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz w zawiadomieniu o rozszerzeniu zarzutu z dnia 27. 10. 2008 r. przedsiębiorca, pismami z dnia 5 maja, 8 lipca oraz 13 listopada 2008r. , przedstawił Prezesowi Urzędu nowy wzorec umowy. W swoich wyjaśnieniach Pan Tomasz Jurkowski wskazał, że w oparciu o zakwestionowane wzorce podpisano 155 umów od rozpoczęcia działalności gospodarczej tj od 1 stycznia 2008 roku i nie odnotowano żadnej reklamacji.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Tomasz Jurkowski, zwany w dalszej części również przedsiębiorca lub Koliber, prowadzi działalność gospodarczą od 1 stycznia 2008 roku, pod nazwą Centrum Podróży KOLIBER w Lublinie, w oparciu o wpis do ewidencji działalności gospodarczej, pod numerem: 90183. Ewidencja prowadzona jest przez Urząd Miejski w Lublinie. Ponadto przedsiębiorca Tomasz Jurkowski wpisany jest do Rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych Wojewody Lubelskiego, pod nr 101.

Przedmiotem działania przedsiębiorcy jest m.in. organizowanie imprez turystycznych. W kontaktach z klientami posługuje się on projektami umów, które następnie konsumenci podpisują chcąc skorzystać z usług przedsiębiorcy.

Projekty umów przedstawiane konsumentom, przygotowane z góry przed zawarciem umowy, zawierają gotowe jednolite „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER”, stanowiąc tym samym wzorec umowy w rozumieniu art. 384 § 1 k.c.

Stosowany przez przedsiębiorcę wzorec umowy tj.: „**Warunki uczestnictwa....**”, zawiera między innymi następujące postanowienia umowne:

1. -pkt 7.1. - „*Reklamacje dotyczące realizacji powyższej umowy powinny być zgłoszone w ciągu 14 dni od daty zakończenia imprezy w formie pisemnej*”,
2. -pkt 3.3.- „*Centrum Podróży Koliber wyłącza swą odpowiedzialność w przypadkach uzasadniających podwyższenie ceny, z zastrzeżeniem iż może ono nastąpić najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy. Wzrost ceny uzasadniają : wzrost kosztów transportu; wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych, wzrostu kursów walut itp.*”

3. -pkt 6.2. - „W przypadku rezygnacji uczestnika z przyczyn niezależnych od Organizatora, Uczestnik zobowiązany jest zwrócić organizatorowi udokumentowane koszty związane z realizacją imprezy. Koszty te zostaną wyliczone indywidualnie dla każdego klienta. Organizator informuje, że koszty te mogą kształtować się w następującej wysokości: 10% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie do 35 dni przed datą wyjazdu, 20% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 34 – 25 dniem przed datą wyjazdu, 50% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 24 – 15 dniem przed datą wyjazdu, 80% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 14 – 7 dniem przed datą wyjazdu, 90% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 6 – 1 dniem przed datą wyjazdu oraz w dniu wyjazdu (nie rozpoczęcie imprezy) a także w przypadku przerwania imprezy już realizowanej” i pkt 6.3. o treści: „Organizator może potrącić z wpłaconych przez Uczestnika kwot należności określone w pkt 6.2.”,

Ad. 1 Wyrokiem z dnia 20 lutego 2007r., (sygn. akt XVII AmC 50/06) Sąd uznał za niedozwolone, postanowienie o treści: „Uczestnik może zgłosić Organizatorowi reklamacje niezwłocznie po stwierdzeniu niewłaściwego wykonania usługi w formie pisemnej, nie później niż 14 dni od dnia zakończenia imprezy pod warunkiem ich wcześniejszego zgłoszenia pilotowi w trakcie imprezy turystycznej”.

Ad. 2 Art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych zawiera treść: „ W okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona”

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Aby rozstrzygnąć sprawę w oparciu o przepisy ustawy o ochronie (...) niezbędnym jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Wykazanie tej okoliczności, upoważnia dopiero Prezesa UOKiK do realizacji celu ustawy, którym zgodnie z jej art. 1 ust 1, jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

W ocenie Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się i dotyczy ochrony interesu szerszej grupy konsumentów, którzy są lub mogą być klientami przedsiębiorcy.

Przedsiębiorcy postawiono zarzut naruszenia art. 24 ust 1 ustawy o ochronie (...), który stanowi iż, „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.” Zgodnie z ust. 2 tegoż artykułu „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...)”

Aby działania przedsiębiorcy mogły zostać uznane za sprzeczne z powołanym wyżej przepisem art. 24 ustawy antymonopolowej, winny one spełniać łącznie następujące przesłanki: ujawniać się w obrocie konsumenckim, stanowić działanie bezprawne, naruszając jednocześnie zbiorowy interes konsumentów.

Zgodnie z art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie (...) i art. 22¹k.c. za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej nie związanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Niekwestionowana przez uczestnika postępowania okoliczność zawierania umów sprzedaży usług turystycznych, jednoznacznie potwierdza fakt spełnienia pierwszej z przesłanek powołanego wyżej przepisu ustawy antymonopolowej.

Ad I. Odnośnie drugiej przesłanki, tj. bezprawności, rozumianej jako działania sprzecznego z przepisami prawa, podnieść należy, iż przedsiębiorcy postawiony został zarzut naruszenia art. 24 ust 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie (...), polegający na stosowaniu w umowach zawieranych z konsumentami postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców.

Art. 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w ww. Rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego.

Wpis do Rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.o.k.ik. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)*”.

Nie jest, zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Stąd niedozwolone będą także postanowienia umów, mieszczące się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

W ocenie Prezesa Urzędu zakwestionowane w niniejszym postępowaniu, postanowienie wzorca o nazwie: „**Warunki uczestnictwa...**” stosowane przez przedsiębiorcę jest tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanymi do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, pod pozycją **1246**:

- postanowienie pkt 7.1 wzorca „**Warunki uczestnictwa...**”, o treści: „*Reklamacje dotyczące realizacji powyższej umowy powinny być zgłoszone w ciągu 14 dni od daty zakończenia imprezy w formie pisemnej*”, należy uznać za tożsame z klauzulą wpisaną do Rejestru pod pozycją **1246** uznaną wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone postanowienie umowne.

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2007r., (sygn. akt XVII AmC 50/06) Sąd uznał za niedozwolone, postanowienie o treści: „*Uczestnik może zgłosić Organizatorowi reklamacje niezwłocznie po stwierdzeniu niewłaściwego wykonania usługi w formie pisemnej, nie później niż 14 dni od dnia zakończenia imprezy pod warunkiem ich wcześniejszego zgłoszenia pilotowi w trakcie imprezy turystycznej*”.

Oba analizowane postanowienia tj. zarówno to zwarte we wzorcu stosowanym przez Koliber, jak i to umieszczone w Rejestrze niemal identycznie określają termin na wniesienie reklamacji tj. w ciągu 14 dni od zakończenia imprezy. Tak sformułowane postanowienia należy - w ocenie Prezesa UOKiK - uznać za sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumentów (art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego). Przede wszystkim dlatego, że termin wyznaczony na złożenie reklamacji jest zbyt krótki i może pozbawić konsumenta możliwości rozpoczęcia procedury reklamacyjnej i skutecznego dochodzenia roszczeń. Pośrednio zapis ten prowadzi więc do ograniczenia odpowiedzialności Przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy (art. 385³ pkt 2 Kodeksu cywilnego). Przedsiębiorca może bowiem, powołując się jedynie na niezachowanie wyznaczonego terminu, nie rozpatrywać reklamacji złożonych po jego upływie, zwalniając się tym samym z odpowiedzialności za należyte wykonanie umowy. Zdaniem Prezesa Urzędu, oceniając to postanowienie należy zwrócić uwagę, iż art. 11 ustawy o usługach turystycznych w przedmiocie umów z klientami – w zakresie nieuregulowanym ustawą – odsyła do przepisów kodeksu cywilnego. Umowa na świadczenie usług turystycznych ma charakter mieszany, co skutkuje w jego ocenie uznaniem, że do zagadnień związanych z obowiązkiem zawiadomienia po stronie konsumenta, terminem zawiadomienia i skutkami jego niezachowania czy przedawnienia roszczeń należy w drodze analogii stosować przepisy dotyczące umowy o dzieło. Do rękojmi za wady dzieła stosuje się na podstawie art. 638 Kodeksu cywilnego odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Art. 563 Kodeksu cywilnego stanowi, że zawiadomienie o wadzie przez kupującego w terminie miesięcznym zapobiega utracie uprawnień z tytułu rękojmi. Oznacza to, że do terminu złożenia reklamacji wniesionych przez klientów z powodu nienależytego wykonania przez niego umowy, mogłyby znaleźć zastosowanie przepisy dotyczące rękojmi za wady, w tym art. 563 par. 1 k.c. W świetle tego przepisu uprawnienia z tytułu rękojmi podlegają utracie, jeżeli reklamujący nie zawiadomi o wadzie w ciągu 1 miesiąca od jej wykrycia, a zatem konsumenci powinni mieć możliwość reklamowania wadliwych usług turystycznych przez okres 1 miesiąca od zakończenia imprezy, a nie 14 dni, który to termin uznać należy za zbyt krótki. Wskazać należy, że w podobnej sprawie (wyrok z dnia 8 grudnia 2006r., sygn. akt XVII AmC 41/06) SOKiK wskazał, że wyznaczony (krótki) okres może faktycznie, w wielu sytuacjach, uniemożliwić klientom wniesienie reklamacji, w terminie lub jej prawidłowe uzasadnienie, w szczególności gdy, w okresie urlopowym, klient bierze udział w kilku, następujących po sobie, imprezach turystycznych. Wskazał to również w wyroku z dnia 22 września 2005 r. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (sygn. Akt XVII Amc 76/04), iż zgodnie z art. 11 ustawy o usługach turystycznych w zakresie nieuregulowanym tą ustawą stosuje się przepisy kodeksu cywilnego.

Tak więc, przeprowadzone porównanie jednoznacznie wskazują na tożsamość skutków wywoływanych przez wskazaną klauzulę, czego nie naruszają różnice w zakresie użytych sformułowań i wyrazów.

Reasumując za wykazane i udowodnione uznać należy, iż kwestionowane postanowienie, zawarte w wymienionym wzorcu umownym stosowanym przez przedsiębiorcę mieszczą się w hipotezach wskazanych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień umownych uznanych za niedozwolone.

Ad II. Postanowienie pkt 3.3. wzorca „Warunki uczestnictwa...” o treści „Centrum Podróży Koliber wyłącza swą odpowiedzialność w przypadkach uzasadniających podwyższenie ceny, z zastrzeżeniem iż może ono nastąpić najpóźniej na 20 dni przed datą rozpoczęcia imprezy. Wzrost ceny uzasadniają: wzrost kosztów transportu; wzrostu opłat urzędowych, podatków lub opłat należnych za takie usługi, jak lotniskowe, załadunkowe lub przeładunkowe w portach morskich i lotniczych, wzrostu kursów walut itp.” należy uznać za sprzeczne z przepisem art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych, gdyż ograniczyły uprawnienia konsumenta wynikające z ww. ustawy poprzez możliwość podwyższenia ceny imprezy najpóźniej na 20 dni przed imprezą podczas gdy ustawa określa, że w okresie 20 dni przed datą wyjazdu cena ustalona w umowie nie może być podwyższona. Ponadto ustawa o usługach turystycznych wymienia enumeratywnie okoliczności, które mogą być podstawą do podwyższenia ceny, a zapisy tego postanowienia wzorca umownego, otwiera katalog okoliczności poprzez użycie na końcu postanowienia „itp”.

Wszystkie przesłanki warunkujące uznanie działalności przedsiębiorcy za niedozwolone, uznać należy za spełnione. Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów ma miejsce wtedy, gdy działanie przedsiębiorcy godzi w interesy konsumentów jako zbiorowości, to jest, w sytuacji gdy skierowane jest nie tylko do wyodrębnionej indywidualnie grupy konsumentów, lecz szerszego nieograniczonego liczebowo kręgu osób, do których dotarła i dotrzeć może oferta przedsiębiorcy. W rozpatrywanej sprawie wyżej wymienione warunki zostały spełnione. Oferta usług turystycznych zawierająca niedozwolone klauzule oraz zapis sprzeczny z ustawą o usługach turystycznych adresowana jest bowiem przez Koliber, nie do ściśle zindywidualizowanego konkretnego konsumenta lecz do z góry nieokreślonej, niemożliwej do zidentyfikowania liczby kontrahentów – konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna.

Skoro zatem kwestionowane postanowienia analizowanego wzorca umowy są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone oraz są sprzeczne z ustawą o turystyce, to posługiwanie się nimi w obrocie konsumenckim zgodnie treścią art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznać należy za działanie bezprawne, stanowiące praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

W trakcie niniejszego postępowania przedsiębiorca przedłożył nowy wzorzec umowy obowiązujący od 8.05. 2008 r., oraz przedstawił dowody w formie losowo wybranych umów zawartych w oparciu o nowe „Warunki uczestnictwa.....” jak również aneksy do wcześniej podpisanych umów. W okolicznościach faktycznych sprawy, można uznać za dowód potwierdzający fakt zaniechania stosowania zarzucanej praktyki.

Prezes UOKiK ustalił, na podstawie złożonego przez przedsiębiorcę oświadczenia, w warunkach ustawowej (art. 106 ust. 2 pkt 2 powołanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów) odpowiedzialności za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, iż Koliber zaprzestał od dnia 08.05.2008r. stosowania „Warunków uczestnictwa...” w formie, jaką zakwestionował Prezes UOKiK w postanowieniu o wszczęciu postępowania pod zarzutem stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, z dnia 16.04.2008r. Jednocześnie przedsiębiorca oświadczył, że od wskazanej wyżej daty stosuje zmienione warunki uczestnictwa w imprezach turystycznych, które przesłał Prezesowi, przesyłając również 5 losowo wybranych aneksów umów, które zostały podpisane przed 8.05. 2008 r informując jednocześnie, że takie aneksy wysłano do wszystkich konsumentów, którzy podpisali umowy przed 8 maja br.. Badając „Warunki.....” stosowane przez Koliber od dnia 08.05.2008r. Prezes Urzędu ustalił, że pomimo dokonanych zmian, w dalszym ciągu zapis

„Warunków...” pkt 3.3. (stwarzający możliwość podniesienia ceny w 20-tym dniu od początku imprezy) jest sprzeczny z przepisem art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych. Poinformowany o tym fakcie przedsiębiorca niezwłocznie zmienił ten zapis z dniem 15 listopada 2008 r. Przesłane przy piśmie z 13 listopada, poprawione „Warunki uczestnictwa.....” nie budzą już zastrzeżeń Prezesa UOKiK. Zawierające wszystkie poprawione zapisy, „Warunki uczestnictwa..” są stosowane od dnia 15.11.2008r. Prezes Urzędu ustalił na podstawie oświadczenia przedsiębiorcy, że nie zachodziła potrzeba aktualizowania obowiązujących umów, po wprowadzeniu zmiany w pkt. 3.3. „Warunków...”, ponieważ ostatnie umowy z klientami były podpisane w sierpniu br. i wszystkie imprezy zostały zrealizowane i zakończone we wrześniu 2008 r. Najbliższe imprezy turystyczne planowane są w lutym 2009 roku i umowy na nie nie były jeszcze podpisywane.

Ad III. Ostatni z zarzutów rozważanych w ramach niniejszego postępowania dotyczy stosowania we wzorcu umownym pn. „Warunki uczestnictwa w imprezach organizowanych przez Centrum Podróży KOLIBER”, zapisu -pkt 6.2. - „*W przypadku rezygnacji uczestnika z przyczyn niezależnych od Organizatora, Uczestnik zobowiązany jest zwrócić organizatorowi udokumentowane koszty związane z realizacją imprezy. Koszty te zostaną wyliczone indywidualnie dla każdego klienta. Organizator informuje, że koszty te mogą kształtować się w następującej wysokości: 10% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie do 35 dni przed datą wyjazdu, 20% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 34 – 25 dniem przed datą wyjazdu, 50% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 24 – 15 dniem przed datą wyjazdu, 80% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 14 – 7 dniem przed datą wyjazdu, 90% ceny imprezy przy rezygnacji w terminie pomiędzy 6 – 1 dniem przed datą wyjazdu oraz w dniu wyjazdu (nie rozpoczęcie imprezy) a także w przypadku przerwania imprezy już realizowanej*” i pkt 6.3. o treści: „*Organizator może potrącić z wpłaconych przez Uczestnika kwot należności określone w pkt 6.2.*”, którego treści nie można przypisać cech bezprawności, ani też nie można stwierdzić, że godziło w interesy konsumentów.

Konstrukcja tego postanowienia, czyni go podobnym do szeregu postanowień wpisanych do rejestru jako klauzule, ale pierwsze zdanie tego postanowienia, „*W przypadku rezygnacji uczestnika z przyczyn niezależnych od Organizatora, Uczestnik zobowiązany jest zwrócić organizatorowi udokumentowane koszty związane z realizacją imprezy.*” rozstrzyga, iż jej dalsza treść o kosztach jakie może ponieść uczestnik rezygnujący z imprezy stanowi tylko dodatkową informację dla konsumenta, o przedziale kosztów z jakimi musi się liczyć, ale w ostatecznym rozliczeniu powinny to być koszty indywidualnie obliczone dla każdego konsumenta. Taka konstrukcja nie może być uznana przez Prezesa Urzędu za naruszającą art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i interes konsumenta, gdyż de facto interes ten jest zabezpieczony odpowiednio.

Na mocy art. 105 § 1 Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny staje się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o jego umorzeniu.

W wyroku z dnia 28. 06. 1995 r. (sygn. Akt XVII Amr 24/95) Sąd Okręgowy – Sąd Antymonopolowy orzekł, że uzasadnienie decyzji o umorzeniu postępowania wydanej na podstawie art. 105 § 1 Kpa nie może zawierać treści dotyczących rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, czy też w inny sposób wyrażać stanowiska organu antymonopolowego w zakresie zasadności zarzutów sformułowanych we wszczęciu postępowania. Z uwagi na powyższe brak jest podstaw do rozważenia w przedmiotowej decyzji dalszych kwestii związanych z tą sprawą.

Stąd należało orzec, jak w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kpc – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Lublinie.

Otrzymuje:

1 Pan

Tomasz Jurkowski

ul. [REDACTED]

[REDACTED] Lublin

2. a/a

**z upoważnienia Prezesa
Dyrektor Delegatury**

Ewa Wiszniowska

